

# Renata Dulian

---

"Biblioteki polskie za granicą :  
przeszłość i współczesność", red.  
Maria Kalczyńska, Danuta Sieradzka,  
Katowice 2007 : [recenzja]

---

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 1-2 (24-25), 191-192

---

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RENATA DULIAN<sup>1</sup>

*BIBLIOTEKI POLSKIE ZA GRANICĄ.  
PRZESZŁOŚĆ I WSPÓŁCZESNOŚĆ.*  
POD RED. MARII KALCZYŃSKIEJ,  
DANUTY SIERADZKIEJ,  
KATOWICE: WYDAW. UNIW. ŚLĄSKIEGO, 2007.

Jest to publikacja, której celem jest przekazanie informacji o funkcjonowaniu bibliotek i księgozbiorów za granicą. W tym tomie znajdują się zagadnienia jeszcze mało znane, nie podejmowane w dotychczasowych badaniach naukowych. Tom otwiera artykuł Marii Kocójowej na temat funkcji integracyjnych Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na zachodzie (MABPZ). Obecnie instytucja ta zrzesza około 20 instytucji z 7 krajów, w których znajdują się skupiska Polaków, bardzo zróżnicowane o różnych problemach kulturowych. Początki tej organizacji miały miejsce w latach 1977-1979 w Rapperswilu, tam też odbyła się I Stała Konferencja (1979), ustalono statut tej organizacji. MABPZ posiada stałą siedzibę i konto bankowe w Rapperswilu, co roku zmienia się organizator tej instytucji. Prowadzi przez rok sekretariat, koszt pobytu delegatów pokrywa każda instytucja członkowska. Każda z nich realizuje własny program, zgodny z założoną misją. Instytucja ta ma na celu integrowanie, oraz poszukiwanie właściwego obszaru dla działalności i zmieniającej się roli oraz znaczenia wychodźstwa polskiego na obczyźnie.

---

<sup>1</sup> Biblioteka Główna Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

O problemie współczesnych bibliotek polonijnych w USA pisze Danuta Sieradzka, Anna Seweryn o funkcjonowaniu polskiej książki za granicą na przykładzie bibliotek Londynu. Ks. Zdzisław Małecki pisze o doświadczeniu duszpasterza Polaków na przykładzie działalności bibliotek parafialnych Polskiej Misji Katolickiej w Niemczech. Agnieszka Łakomy o dipisowskich wydawnictwach hanowerskich w bibliotece Związku Polaków w Niemczech w Bochum. Małgorzata Warchoń-Schlottman o bibliotekach polskich w Wiedniu od czasów Ossolińskiego po dzień obecny. Eugeniusz S. Kruszewski podejmuje temat materiałów do dziejów polskich bibliotek w Danii (1893-1990). Helena Legowicz pisze o oddziale literatury polskiej biblioteki regionalnej w czeskim Karwinie. Anna Szturc penetruje polskie księgozbiory w bibliotece na Zaolziu. Jadwiga Witek przedstawia wybrane zagadnienia na temat polskiej książki na Węgrzech w latach 2000-2005. Zdzisław Gębołyś pisze na temat Medioteki Instytutu Polskiego w Wilnie. Książka zaopatrzone jest również w bibliografię przedmiotową, dotyczącą bibliotek polskich w Niemczech i polsko-niemieckich kontaktów bibliotekarskich oraz zestawienie internetowych baz danych, bibliotek, instytutów i ośrodków dokumentacji polskiej za granicą.

Niemalą rolę w tworzeniu ośrodków bibliotek polskich na za granicą odgrywają biblioteki parafialne, tworzone przez Polską Misję Katolicką, o czym wspominają autorzy publikacji. Ks. Zdzisław Małecki pisze, że jednym z zadań duszpasterzy polskich w Niemczech, oprócz pielęgnowania życia religijnego wśród wychodźców było zachowanie języka i mowy ojczystej, zwłaszcza po II wojnie światowej wśród młodzieży uczęszczającej do niemieckich szkół i obracających się w środowiskach swoich kolegów. Zetknięcie się z polską książką, przyczyniało się do dobrego opanowania danego języka. Książkę taką trzeba było podsunąć Polakom. Księża zaczęli organizować polskie szkoły parafialne i zakładać biblioteczki przy Polskiej Misji Katolickiej. Problem ten też jest aktualny dzisiaj, kiedy młodzi ludzie emigrują w poszukiwaniu pracy. Ważne jest aby mieli nie skrupowany dostęp do polskiej książki i prasy, aby korzystając z tych mediów nie zapomnieli swojego języka. Mogą to zrobić korzystając z bibliotek polskich przy Polskiej Misji Katolickiej, gdzie gromadzą się Polacy na nabożeństwach.